

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
U ž 6/08
11.01.2008. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Ljubodraga Pljakića, predsednika veća, Dušanke Marjanović, Dragana Skoka, Vere Pešić i Gordane Džakula, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog suda Srbije Ružom Urošević, kao zapisničarem, odlučujući po žalbi predlagača kandidata za predsednika Republike, "AA", podnetoj preko ovlašćenog lica AA, izjavljenoj protiv rešenja Republičke izborne komisije 02 broj: 013-2554/07 od 08.01.2008. godine, u pravnoj stvari zaštite izbornog prava, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 11.01.2008. godine, u 18,00 časova, doneo je

P R E S U D U

Žalba SE UVAŽAVA i PONIŠTAVA rešenje Republičke izborne komisije 02 broj: 013-2554/07 od 08. 01. 2008. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Republičke izborne komisije 02 broj: 013-2554/07 od 08.01.2008. godine, odbijen je kao neosnovan prigovor predlagača kandidata za predsednika Republike, "AA", izjavljen radi povrede izbornog prava nastale donošenjem Rešenja o izmeni Rešenja o određivanju biračkih mesta za glasanje na izborima za predsednika Republike.

Protiv navedenog rešenja podnosilac prigovora je blagovremeno izjavio žalbu preko Republičke izborne komisije dana 10.01.2008. godine u 16,15 časova, zavedenu pod 02 broj: 013-2554/07, koju je Republička izborna komisija dostavila Vrhovnom sudu Srbije 11.01.2008. godine u 12,00 časova, bez izjašnjenja o žalbi.

U žalbi navodi da je donošenjem ožalbenog rešenja povređen zakon iz istih razloga koje je naveo u prigovoru i dodaje da je Republička izborna komisija donošenjem rešenja, kojim je u suštini odlučila da se u opštini BB ne određuju biračka mesta za glasanje na izborima za predsednika Republike, zbog manjkavosti u biračkim spiskovima za to područje, onemogućila birače u ostvarivanju izbornog prava, čime je povredila odredbu člana 52. Ustava Republike Srbije. Takođe navodi da Republička izborna komisija prema članu 34. Zakona o izboru narodnih poslanika nema ovlašćenje da utvrđuje nedostatke u biračkim spiskovima, jer biračke spiskove na teritoriji Kosova i Metohije vode nadležni organi uprave, odnosno koordinatori Vlade Srbije. Kako je za opštinu BB biračke spiskove pripremio i overio koordinator i blagovremeno ih dostavio Republičkoj izbornoj komisiji, ona je bila dužna da postupi u skladu sa članom 52. Zakona o izboru narodnih poslanika i u skladu sa članom 7. i 8. Uputstva za sprovođenje Zakona o izboru predsednika Republike. Ukazuje da je pored Republičke izborne komisije i birački odbor organ za sprovođenje izbora, čiji sastav određuje Republička izborna komisija, i da je dužnost i zadatak ovog organa da svim građanima upisanim u birački spisak, koji potvrde svoj identitet, omogući glasanje na izborima za predsednika Republike. Predlaže da Vrhovni sud izjavljenu žalbu usvoji i poništi ožalbeno rešenje ili presudom meritorno reši stvar.

Po razmatranju navoda žalbe, ožalbenog rešenja i spisa predmeta, Vrhovni sud Srbije je ocenio:

Žalba je osnovana.

Prema stanju u spisima Republička izborna komisija je na sednici održanoj 30.12.2007. godine donela Rešenje o određivanju biračkih mesta za glasanje na izborima za predsednika Republike i objavila ga u Službenom glasniku RS br. 131 od 30.12.2007. godine, kojim je u delu pod 28. Prizrenski upravni okrug: Poglavlje 174. Gora, odredila tri biračka mesta na teritoriji opštine Gora.

Naknadno donetim Rešenjem o izmenama i dopunama Rešenja o određivanju biračkih mesta za glasanje na izborima za predsednika Republike od 06.01.2008. godine («Službeni glasnik RS» br. 2/08), izmenjeno je prvobitno rešenje od 30.12.2007. godine, u delu pod 28. Prizrenski upravni okrug, tako što je brisano celo Poglavlje 174. Gora.

Odlučujući o prigovoru protiv navedenog rešenja Republička izborna komisija je ožalbenim rešenjem odbila prigovor kao neosnovan ocenjujući da Rešenjem o izmeni Rešenja o određivanju biračkih mesta za glasanje na izborima za predsednika Republike nije povređeno izborno pravo građana. Po oceni Republičke izborne komisije, konstatovani nedostaci u izvodima iz biračkih spiskova za sva tri predložena biračka mesta u opštini BB (znatan broj duplo upisanih matičnih brojeva birača; veći broj umrlih i odseljenih lica koja su upisana u izvode; lica upisana pod zaključnim brojevima koji se ne slažu sa zbirom u izvodu i dr;) imaju nužno za posledicu nezakonito sprovođenje izbora i povredu odredaba člana 55. stav 1. i 2, čl. 58, 69. i 68. stav 3. Zakona o izboru narodnih poslanika. Zbog toga je Republička izborna komisija pozivajući se na ovlašćenja iz člana 34. stav 1. tačka 1. i 7. Zakona o izboru narodnih poslanika i člana 38. Uputstva za sprovođenje Zakona o izboru predsednika Republike, odbila prigovor kao neosnovan, smatrajući da bi određivanjem tri biračka mesta u opštini BB za sprovođenje izbora za predsednika Republike ugrozilo zakonitost celokupnog izbornog procesa.

Osnovano se žalbom ukazuje na nezakonitost ožalbenog rešenja, jer Republička izborna komisija prilikom odlučivanja o prigovoru nije otklonila povrede postupka učinjene donošenjem Rešenja o izmenama i dopunama Rešenja o određivanju biračkih mesta za glasanje na izborima za predsednika Republike.

U uvodu navedenog rešenja Republička izborna komisija se pozvala na odredbe čl. 8. Zakona o izboru predsednika Republike («Službeni glasnik RS» broj 111/07), čl. 34. stav 1. tačka 7, čl. 72.b stav 2, čl. 73. stav 2. i čl. 73a stav 1. Zakona o izboru narodnih poslanika («Službeni glasnik RS», br. 35/00 i 18/04). Ove odredbe ne daju ovlašćenje Republičkoj izbornoj komisiji da samoinicijativno posle datuma 30. 12. 2007. godine, koji predstavlja krajnji rok za donošenje rešenja o određivanju i oglašavanju broja i adrese svih biračkih mesta na kojima će se glasati u smislu člana 39. Uputstva o sprovođenju Zakona o izboru predsednika Republike («Službeni glasnik RS» broj 118 od 13.12.2007. godine), izmeni i dopuni ranije doneto rešenje. Osim toga, Republička izborna komisija se nije pozvala ni na procesne odredbe drugih propisa koje bi predstavljale osnov za donošenje rešenja o izmeni i dopuni ranije donetog rešenja.

Prema obrazloženju ožalbenog rešenja, Republička izborna komisija razlog za donošenje rešenja od 06. 01. 2008. godine kojim se brišu tri biračka mesta u opštini BB, nalazi u konstatovanim bitnim nedostacima u izvodima iz biračkih spiskova koji utiču na zakonitost celokupnog izbornog procesa, zbog čega je pozivajući se na odredbe člana 38. Uputstva za sprovođenje Zakona o izboru predsednika Republike rešenjem od 06. 01. 2008. godine izmenila ranije doneto rešenje. Navedenom odredbom propisano je da će se na teritoriji Autonomne pokrajine Kosova i Metohije, kao delu Republike Srbije, glasanje obaviti na pojedinim određenim biračkim mestima na kojima su ispunjeni zakonski uslovi za sprovođenje izbora i na kojima su potpuno bezbedni svi učesnici u sprovođenju izbora i izborni materijal. Međutim, Republička izborna komisija u obrazloženju ožalbenog rešenja ne daje razloge koji upućuju na to da na ovim biračkim mestima nisu ispunjeni zakonski uslovi za sprovođenje izbora, kao i bezbednosni uslovi za učesnike u sprovođenju izbora i izborni materijal, već se samo poziva na nedostatke u izvodima iz biračkih spiskova, čime čini povredu pravila postupanja propisanu odredbom člana 199. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku.

Osim navedenih propusta, prema pravnom shvatanju Vrhovnog suda Srbije, Republička izborna komisija, kao organ za sprovođenje izbora, nije nadležna da ocenjuje ispravnost podataka unetih u overeni izvod iz biračkog spiska dostavljen Republičkoj izbornoj komisiji nakon donošenja rešenja o zaključenju biračkog spiska. Ovakavo pravno shvatanje proizlazi iz odredbi Zakona o izboru narodnih poslanika iz glave III – BIRAČKI SPISKOVI, odredbi člana 34. istog Zakona i odredbi čl. 1. – 5. Uputstva za sprovođenje Zakona o izboru predsednika Republike. Prema navedenim odredbama birački spisak je javna isprava koju po službenoj dužnosti vodi nadležni upravni organ, a nadzor nad sprovođenjem odredaba Zakona o izboru narodnih poslanika koje se odnose na birački spisak vrši ministarstvo nadležno za poslove uprave. Republička izborna komisija je prema članu 22. Zakona o izboru narodnih poslanika, nadležna da jedino na osnovu sudske odluke donete u vanparničnom postupku izvrši upis promene u izvode iz biračkih spiskova po zaključenju biračkog spiska. Sa navedenih razloga, nezakonito je

postupila Republička izborna komisija kada je rešenjem od 06.01.2008. godine brisala tri biračka mesta u opštini BB na osnovu konstatovanih nedostataka u dostavljenim izvodima iz biračkih spiskova. Upuštajući se u ocenu nedostataka u izvodima iz biračkih spiskova, za koje ne postoje ni dokazi u spisima, Republička izborna komisija je prekoračila granice ovlašćenja propisane Zakonom, pogrešno se pozivajući na odredbu člana 34. stav 1. tačka 1. i 7. Zakona o izboru narodnih poslanika, jer ova zakonska odredba ne daje ovlašćenje Republičkoj izbornoj komisiji da vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba Zakona o izboru narodnih poslanika koje se odnose na biračke spiskove.

Kako je žalilac u podnetom prigovoru ukazivao na povredu izbornih prava građana u opštini BB, nastalu donošenjem rešenja od 06.01.2008. godine, a ožalbenim rešenjem ovi navodi nisu ocenjeni, povređena su i pravila postupka propisana odredbom člana 235. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud Srbije nalazi da su osnovani navodi žalbe da je ožalbenim rešenjem povređen zakon, pa je na osnovu člana 97. stav 4. Zakona o izboru narodnih poslanika i člana 50. stav 4. u vezi člana 38. stav 2. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u dispozitivu presude, s tim što su primedbe suda u pogledu postupka i izneto pravno shvatanje obavezujuće za Republičku izbornu komisiju saglasno članu 61. Zakona o upravnim sporovima.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU

Dana 11.01.2008. godine, UŽ. 6/08

Zapisničar Predsednik veća-sudija

Ruža Urošević, s.r. Ljubodrag Pljakić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

MĐ